

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

2012

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2013

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	9
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	14
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	16
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	22
6. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	26
7. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. MIASTO TYCHY	34
8. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. POWIAT BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKI.....	40
WNIOSKI.....	44

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2012r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i półroczu.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi 2012r., zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruński – lędziński.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która

porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy¹. Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sobie sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych².

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

¹ Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

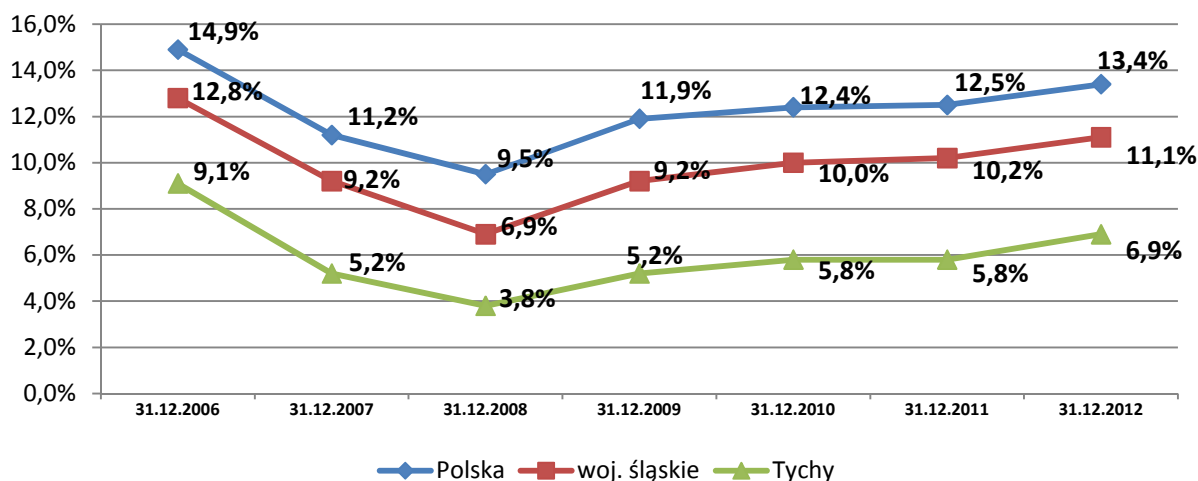
² Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

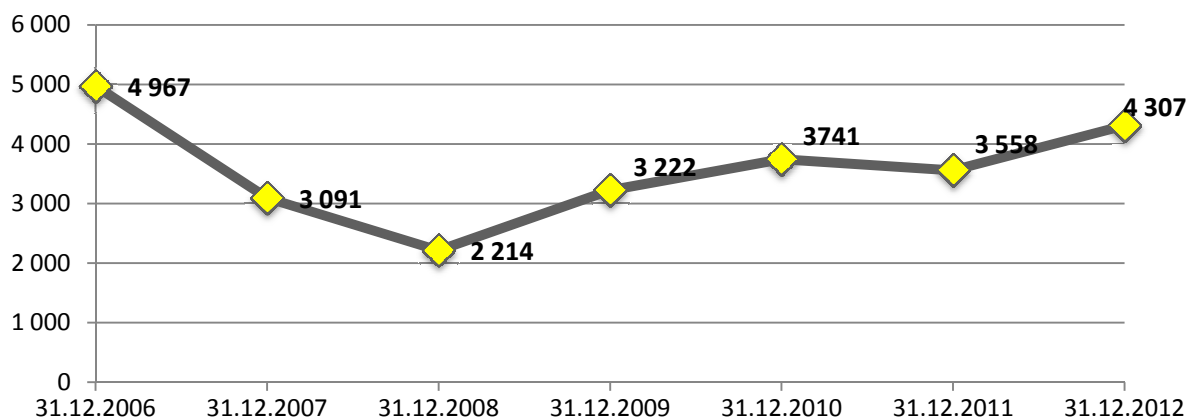
Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec grudnia 2012r. wyniosła 6,9% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4,2%) i w kraju (o 6,5%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grudniu 2012r. wynosiła 4307 i była o 749 osób wyższa niż w grudniu 2011r. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 - 3.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2012r. na tle woj. śląskiego i kraju.

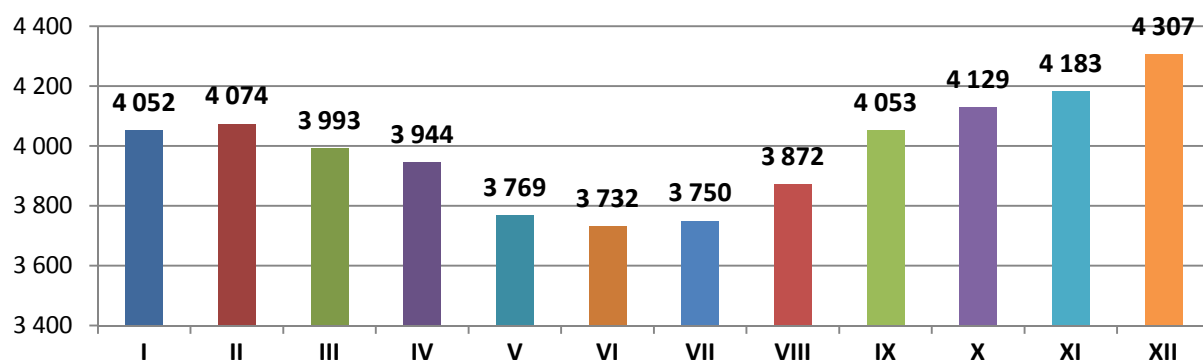
Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2006 – 2012.

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Korekta stopy bezrobocia – dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w związku z ponownym przeliczeniem liczby pracujących poza rolnictwem

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Grudzień 2012r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2012r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2012r.)

Płeć	N	%
kobiety	2471	57,4%
mężczyźni	1 836	42,6%
SUMA	4 307	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 57,4% (56,7% w grudniu 2011r.) ogółu bezrobotnych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2012r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	603	14,0%
25-34 lata	1321	30,6%
35-44 lata	812	18,9%
45-54 lata	828	19,2%

55-59 lat	606	14,1%
pow. 60 lat	137	3,2%
SUMA	4307	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W grudniu 2012r. liczba osób w przedziale wiekowym 18-24 lata wynosiła 14% (spadek o 1,7% w przeciągu roku), w przedziale wiekowym 25-34 wynosiła 30,6% (wzrost o 0,3% w stosunku grudnia 2011r.), 35-44 – 18,9% (wzrost o 1,6%), 45-54 – 19,2% (spadek o 2,1%), 55-59 – 14,1% (wzrost o 1,8%), natomiast odsetek osób w przedziale wiekowym powyżej 60 roku życia wyniósł 3,2% i właściwie się nie zmienił w stosunku do danych na koniec 2011 r. (3,1%).

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2012r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	690	16,0%
policealne i średnie zawodowe	1028	23,9%
średnie ogólnokształcące	504	11,7%
zasadnicze zawodowe	1203	27,9%
gimnazjalne i poniżej	882	20,5%
SUMA	4307	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Ponad 48% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. 35% to osoby posiadające średnie wykształcenie. Natomiast odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł 16%. Dane te znacząco nie zmieniły się od końca 2011 roku.

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że niecałe 79% (o 2% mniej niż w grudniu 2011r.) bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a ponad 21% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy (wzrost o 2% w przeciągu roku).

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2012r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	647	15,0%
od 1 do 3 miesięcy	1047	24,3%
od 3 do 6 miesięcy	931	21,6%
od 6 do 12 miesięcy	764	17,7%
od 1 roku do 2 lat	565	13,1%
powyżej 2 lat	353	8,3%
SUMA	4307	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2012r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	479	11,1%
do 1-go roku	589	13,7%
od 1 do 5 lat	962	22,3%
od 5 do 10 lat	621	14,4%
od 10 do 20 lat	725	16,8%
od 20 do 30 lat	558	13,0%
powyżej 30 lat	373	8,7%
SUMA	4307	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

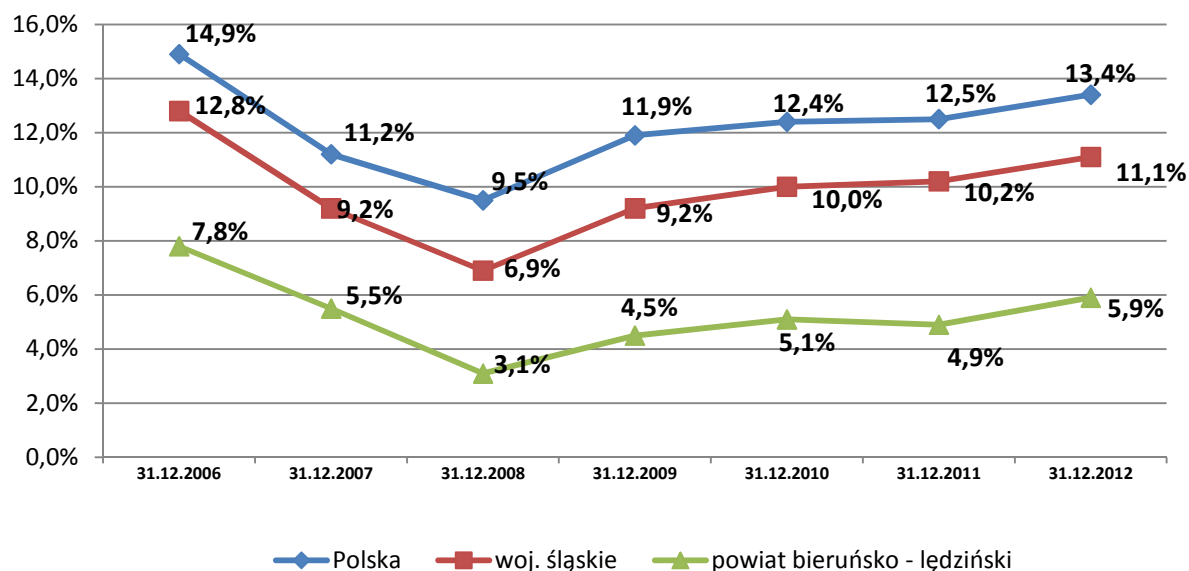
11,1% (11,8% w 2011) pozostających bez pracy mieszkańców Tychów w ogóle nie posiada stażu pracy. Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 8,7% (7,1%).

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 31.12.2012r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 5,9% - był niższy o 5,2% w porównaniu z woj. śląskim i o 7,5% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim na koniec grudnia 2012r. wynosiła 1580 osób, podczas, gdy w grudniu 2011r. – 1306 osób. Wykres 4,5 i 6.

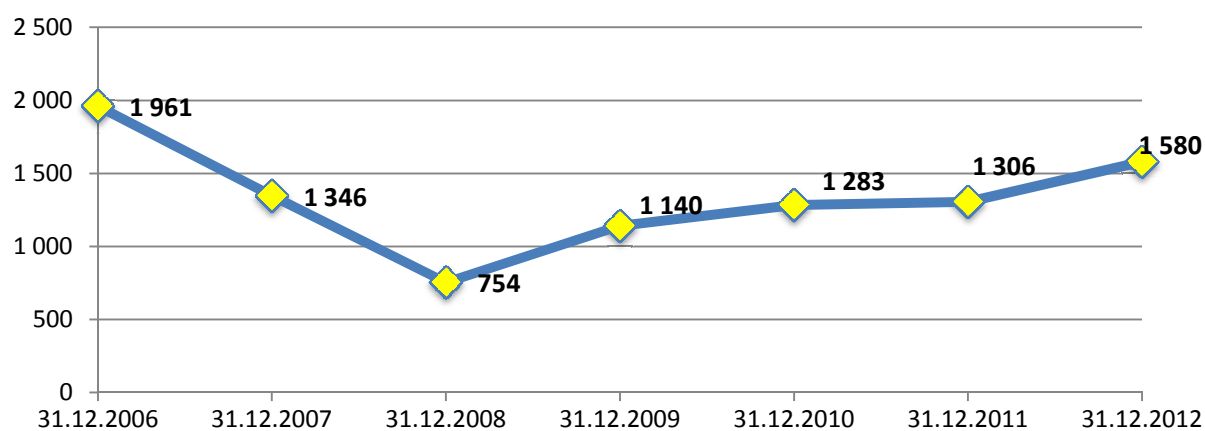
Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2012r. na tle woj. śląskiego i kraju.

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

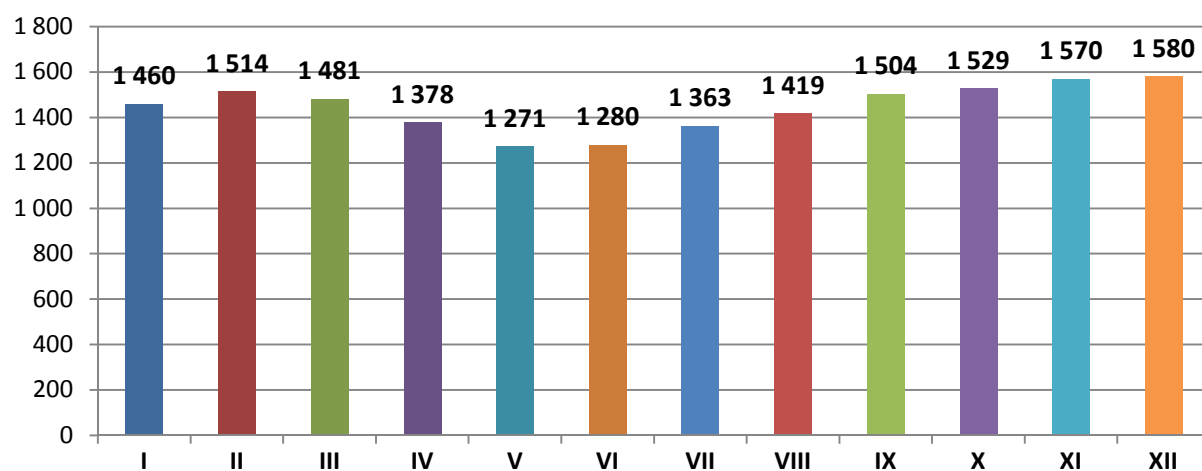
Korekta stopy bezrobocia – dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w związku z ponownym przeliczeniem liczby pracujących poza rolnictwem

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzimskim w latach 2006 – 2012.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzimskim. Styczeń – grudzień 2012r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzimskim wg stanu na 31.12.2012r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2012r.)

Płeć	N	%
kobiety	955	60,4%
mężczyźni	625	39,6%
SUMA	1580	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 60% ogółu zarejestrowanych.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2012r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	381	24,1%
25-34 lata	488	30,9%
35-44 lata	288	18,2%
45-54 lata	261	16,5%
55-59 lat	127	8,0%
pow. 60 lat	35	2,3%
SUMA	1580	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (30,9% ogółu bezrobotnych – 33,1% w 2011r.) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (24,1%, podczas, gdy w 2011r. - 22,1%).

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2012r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	238	15,1%
policealne i średnie zawodowe	400	25,3%
średnie ogólnokształcące	165	10,4%
zasadnicze zawodowe	457	28,9%
gimnazjalne i poniżej	320	20,3%
SUMA	1580	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

49% (spadek o 2% w stosunku do grudnia 2011r.) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast prawie 36% (wzrost o 3% w stosunku do grudnia 2011r.) stanowiły osoby z wykształceniem średnim, a 15% z wyższym wykształceniem (bez zmian w stosunku do 2011r.).

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2012r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	228	14,4%
od 1 do 3 miesięcy	401	25,4%
od 3 do 6 miesięcy	391	24,7%
od 6 do 12 miesięcy	260	16,5%
od 1 roku do 2 lat	181	11,5%
powyżej 2 lat	119	7,5%
SUMA	1580	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 81% (bez zmian w stosunku do grudnia 2011r.) bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 19% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy
(stan na 31.12.2012r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	245	15,5%
do 1-go roku	238	15,1%
od 1 do 5 lat	363	23,0%
od 5 do 10 lat	250	15,8%
od 10 do 20 lat	231	14,6%
od 20 do 30 lat	180	11,4%
powyżej 30 lat	73	4,6%
SUMA	1580	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

15,5% (16,1% w grudniu 2011r.) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 4,6% (3,7% w 2011r.) stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

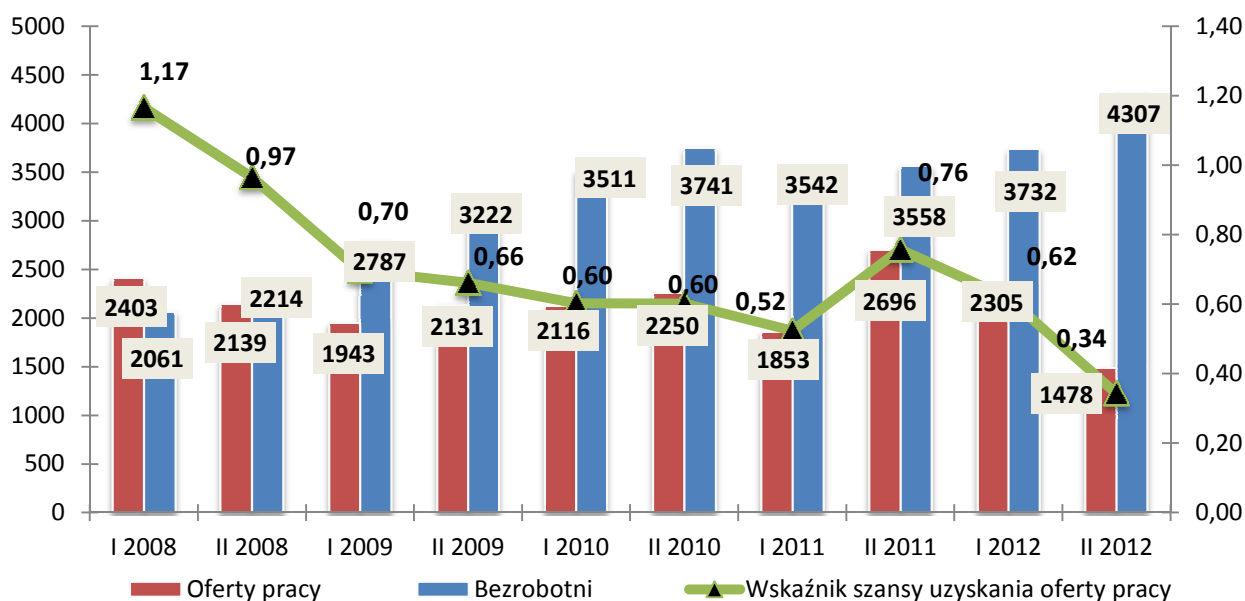
Na koniec grudnia 2012r. dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec - grudzień 2012r.) wyniósł 0,34 (spadek o 0,42 w stosunku do stanu na koniec 2011r. i o 0,28 w stosunku do czerwca 2012r.). Dokładniej przedstawia to wykres nr 7.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec – grudzień 2012r.) wyniósł 0,32, co stanowi wzrost o 0,11 w stosunku do stanu na koniec 2011r. i o 0,06 w stosunku do czerwca 2012r. Obrazuje to wykres nr 8.

W mieście Tychy od II – połowy 2008r. wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Po krótkim okresie wzrostu w 2011r., wskaźnik ponownie zaczął spadać w 2012r. by osiągnąć poziom najniższy w przeciągu ostatnich 5 lat.

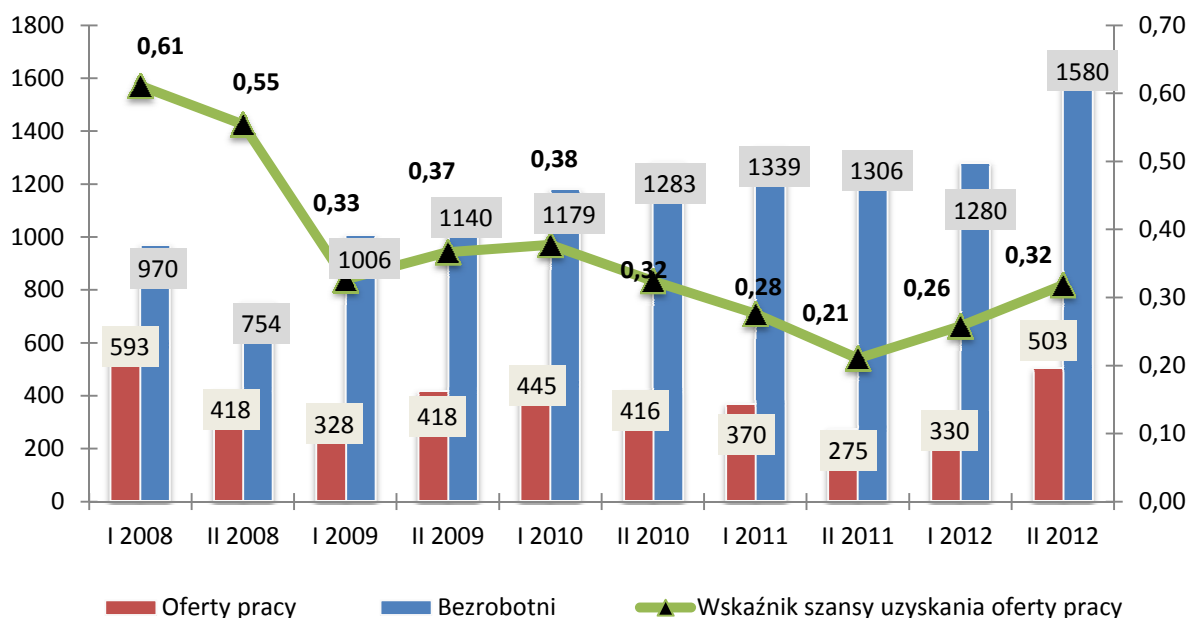
W powiecie bieruńsko – lędzińskim podobnie, jak w przypadku dla miasta Tychy, od II półrocza 2008r. pojawiła się stała tendencja spadkowa, trwająca do II połowy 2011 roku włącznie. W 2012r. ze względu na zwiększenie liczby składanych ofert pracy (pomimo wzrostu bezrobocia), wysokość wskaźnika sukcesywnie zaczęła wzrastać.

Wykres 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2008 – 2012.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko - lędzimskim w latach 2008 – 2012.

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec II - półrocza 2012r.

W końcu II – półrocza 2012r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 4307 (3558 w grudniu 2011r.) osób z terenu miasta Tychy i 1580 (1306 w grudniu 2011) osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- sprzedawca – 468 osób, co stanowi 10% ogółu zarejestrowanych;
- osoby bez zawodu – 323 osób, co stanowi 7% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn – 210 osób, co stanowi 4% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 134 osób, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	468
2	Bez zawodu	323
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	210
4	Robotnik gospodarczy	134
5	Robotnik budowlany	107
6	Sprzątaczką biurową	100
7	Technik prac biurowych*	95
8	Magazynier	90
9	Ślusarz*	81
10	Technik ekonomista*	70
11	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	59
12	Murarz*	56
13	Kucharz*	52
14	Pielęgniarka	43
15	Kierowca samochodu ciężarowego	41
16	Kierowca operator wózków jezdniowych	41
17	Kelner*	40
18	Krawiec*	39
19	Technik mechanik*	38
20	Specjalista do spraw marketingu i handlu	35

Źródło: PUP Tychy.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, sprzątaczek biurowych 100%, osób bez zawodu 56%. Natomiast wśród pozostałych operatorów maszyn odsetek kobiet wynosi 45%.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	100
2	Sprzątaczką biurowa	34
3	Technik prac biurowych*	31
4	Ślusarz*	30
5	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	29
6	Robotnik gospodarczy	29
7	Technik ekonomista*	24
8	Robotnik budowlany	19
9	Bez zawodu	16
10	Magazynier	14

Źródło: PUP Tychy

Tabela 13. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1
2	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,3478
3	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3281
4	Rolnicy produkcji towarowej	0,32
5	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2857
6	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,2778
7	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,2708
8	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,2699
9	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2692
10	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2667

Źródło: PUP Tychy

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (12%) oraz sprzątaczk biurowe (4%) i technicy prac biurowych – 3%.

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia, to najwyższy jest on, wśród takich grup zawodów jak: pomoce domowe i sprzątaczk, pracownicy opieki osobistej i średni personel ds. administracji oraz pozostali pracownicy obsługi biura.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	856
2	Sprzedawca*	832
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	514
4	Robotnik gospodarczy	242
5	Robotnik budowlany	197
6	Magazynier	176
7	Technik prac biurowych*	129
8	Sprzątaczk biurowa	122
9	Murarz*	107
10	Ślusarz*	107
11	Kucharz*	106
12	Kierowca operator wózków jezdniowych	106
13	Technik ekonomista*	103
14	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	103
15	Technik mechanik*	86
16	Kierowca samochodu ciężarowego	78
17	Pielęgniarka	74
18	Kelner*	74
19	Ekonomista	69
20	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	64

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2012r. (ilustruje to tabela nr 14).

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (10%) oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy (10%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec II - półrocza 2012r.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec II - półrocza 2012r.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- sprzedawcy – 184 osoby, co stanowi 12% ogółu bezrobotnych;
- osoby bez zawodu – 174 osoby, co stanowi 11% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 75 osób, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	184
2	Bez zawodu	174
3	Robotnik gospodarczy	75
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	49
5	Technik ekonomista*	47
6	Robotnik budowlany	39
7	Sprzątaczką biurową	35
8	Technik prac biurowych*	31
9	Ślusarz*	27
10	Kucharz*	23
11	Technik informatyk*	21
12	Pakowacz	19
13	Fryzjer*	18
14	Krawiec*	17
15	Szwaczka	17
16	Pedagog	16
17	Górnik eksploatacji podziemnej*	16
18	Ekonomista	15
19	Magazynier	15
20	Pielęgniarka	14

Źródło: PUP Tychy.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- dla osób bez zawodu 53%;
- dla sprzedawców 97%.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Sprzedawca*	30
2	Robotnik gospodarczy	21
3	Technik ekonomista*	12
4	Sprzątaczką biurową	9
5	Technik prac biurowych*	9
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	8
7	Bez zawodu	6
8	Pakowacz	5
9	Robotnik budowlany	4
10	Ślusarz*	4

Źródło: PUP Tychy

Tabela 17. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Stan na koniec II - półrocza 2012r.

Lp.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4167
2	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,25
3	Elektrycy i elektrycy	0,2308
4	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,225
5	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2111
6	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2059
7	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,2025
8	Pomoce domowe i sprzątaczkę	0,2
9	Pracownicy usług ochrony	0,2
10	Pracownicy usług osobistych	0,1933

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 16 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy (12%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód robotnika gospodarczego (8%) i technika ekonomisty (5%).

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia, to najwyższy jest on, wśród takich grup zawodów jak: pozostali pracownicy obsługi biura, elektrycy, , sekretarki, oraz robotnicy budowlani.

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2012r.

Tabela 18. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2012r.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Bez zawodu	388
2	Sprzedawca*	294
3	Robotnik gospodarczy	135
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	122
5	Technik ekonomista*	87
6	Robotnik budowlany	75
7	Technik prac biurowych*	61
8	Sprzątaczką biurową	51
9	Ślusarz*	47
10	Pakowacz	42
11	Technik informatyk*	40
12	Magazynier	40
13	Kucharz*	39
14	Fryzjer*	39
15	Górnik eksploatacji podziemnej*	34
16	Technik mechanik*	28
17	Ekonomista	27
18	Krawiec*	27
19	Szwaczka	26
20	Kierowca samochodu ciężarowego	26

Źródło: PUP Tychy

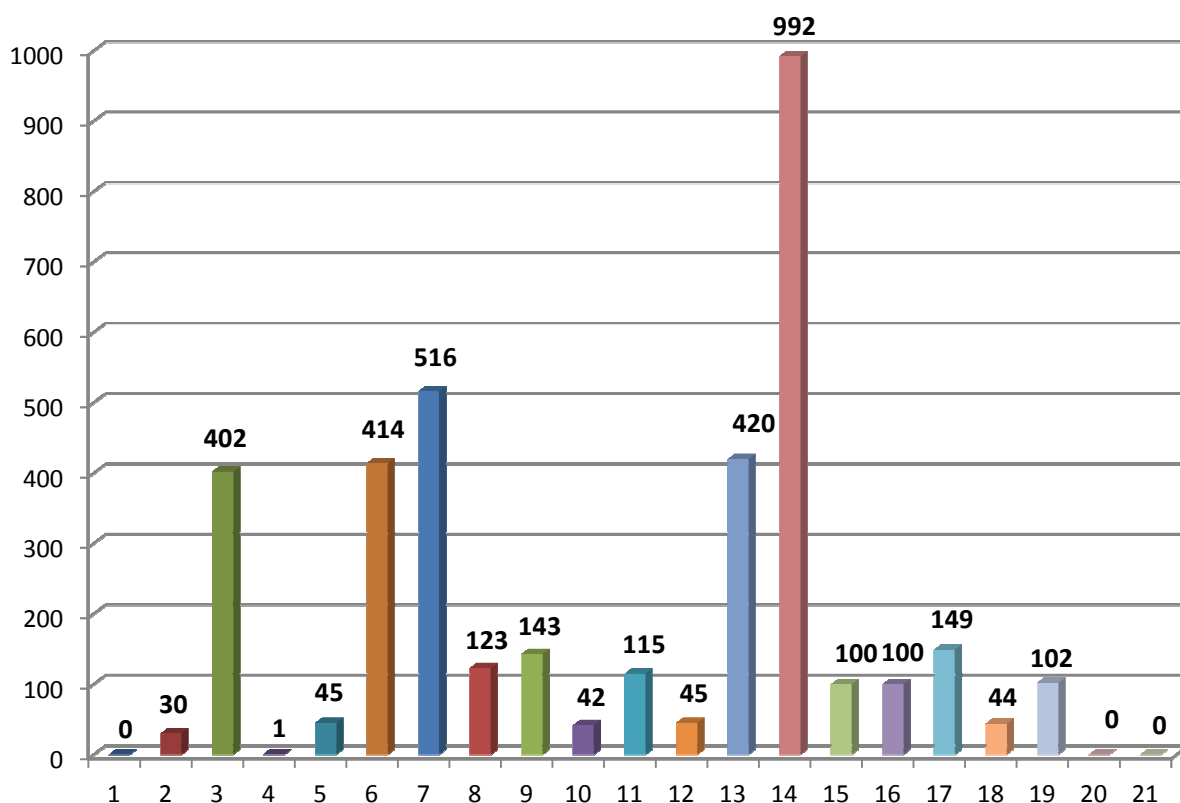
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w 2012r. w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowiły osoby posiadające zawód sprzedawcy (10%), robotnika gospodarczego (4%) oraz operatora stacjonarnych maszyn (4%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (13% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W 2012r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach łącznie zgłoszono 4616 (o 578 mniej niż w 2011r.) oferty pracy, z czego 3783 z terenu miasta Tychy (o 766 ofert mniej niż w 2011r.) i 833 (o 188 więcej niż w 2011r.) ofert z powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Wykresy nr 9 i 10 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD³ a tabele 19 i 20 strukturę ofert pracy wg zawodów.

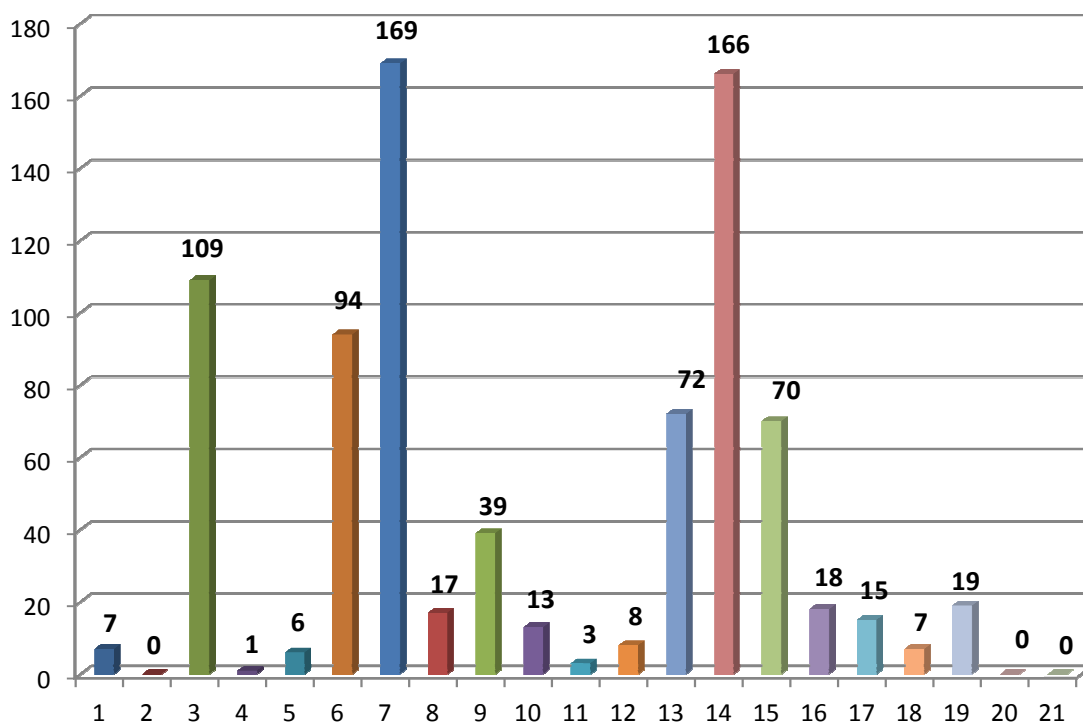
Wykres 9. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2012r. Miasto Tychy.

Źródło: PUP Tychy

³ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 10. Oferty pracy wg sekcji PKD w 2012r. Powiat bieruńsko – lędziński.

Źródło: PUP Tychy

- 1 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- 2 Górnictwo i wydobywanie
- 3 Przetwórstwo przemysłowe
- 4 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- 5 Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- 6 Budownictwo
- 7 Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- 8 Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- 9 Transport i gospodarka magazynowa
- 10 Informacja i komunikacja
- 11 Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- 12 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- 13 Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- 14 Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- 15 Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- 16 Edukacja
- 17 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- 18 Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- 19 Pozostała działalność usługowa
- 20 Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- 21 Organizacje i zespoły eksterytorialne

W 2012r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcjach: działalności usług administrowania (992 oferty – 26,2%) oraz w handlu hurtowym i detalicznym (516 ofert – 13,6%).

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w 2012r. zgłoszono w sekcjach: handlu, usług administrowania i przetwórstwa przemysłowego. Odpowiednio 169 ofert tj. 20%, 166 oferty – 19,9% i 109 – 13,1%.

Tabela 19. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2012r. w mieście Tychy

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku
1	Kierowca operator wózków jezdniowych	199
2	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	176
3	Magazynier	148
4	Sprzedawca*	145
5	Robotnik budowlany	140
6	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	127
7	Technik prac biurowych*	119
8	Opiekun osoby starszej*	110
9	Kierowca samochodu ciężarowego	95
10	Robotnik gospodarczy	80
11	Przedstawiciel handlowy	71
12	Mistrz produkcji w przemyśle samochodowym	70
13	Technik administracji*	68
14	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	56
15	Kasjer handlowy	54
16	Mechanik samochodów osobowych	46
17	Kucharz*	36
18	Elektromonter instalacji elektrycznych	36
19	Kierowca samochodu dostawczego	36
20	Sprzętaczka biurowa	36

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące kierowców operatorów wózków jezdniowych – 5,3% wszystkich zgłoszonych ofert pracy, oraz dla zawodów: pracownik ochrony fizycznej bez licencji (4,7%), magazynier (3,9%) oraz sprzedawca (3,8%).

Tabela 20. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2012r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku
1	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	103
2	Kierowca operator wózków jezdniowych	52
3	Robotnik gospodarczy	48
4	Sprzedawca*	42
5	Technik prac biurowych*	33
6	Robotnik budowlany	30
7	Dozorca	26
8	Montażysta dekoracji	25
9	Magazynier	24
10	Technik administracji*	19
11	Piekarz*	19
12	Pozostali lakiernicy	17
13	Kierowca samochodu ciężarowego	16
14	Monter ociepleń budynków	15
15	Ślusarz*	14
16	Murarz*	13
17	Sprzedawca w stacji paliw	12
18	Mistrz produkcji w przemyśle spożywczym	10
19	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	9
20	Sekretarka	9

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej nie sklasyfikowani, kierowca operator wózków jezdniowych, robotnik gospodarczy. Kolejno stanowiło to 12%,6% i 6% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2012r.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w 2012r. **186 zawodów** (93 w 2011r.) spośród 834 występujących w ewidencji (685 w 2011r.) **wykazywało deficytowość**, 26 miało zrównoważony charakter (22 w 2011r.) a **pozostałe 622 było zawodami nadwyżkowymi** (570 w 2011r.).

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 499 zawodów (460 w 2011r.) występujących w ewidencji **75 było deficytowymi** (28 w 2011r.), 11 cechowała równowaga (16 w 2011r.) a 413 **miało nadwyżkowy charakter** (416 w 2011r.).

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w tabelach nie uwzględniono maksymalnych deficytów (MAX) i nadwyżek (0) oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą „9” i „0”.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy była większa lub równa 1. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Tabela 21. Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2,75	0,0833	33
"341202"	Opiekun osoby starszej*	9,1667	0,4167	22
"814302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	1,8333	0,0833	22
"814208"	Operator wtryskarki	1,75	0,0833	21
"441202"	Kurier	1,3333	0,0833	16
"741210"	Elektromonter maszyn elektrycznych	2,3333	0,1667	14
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	14,6667	1,0833	13,5385
"244101"	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	2	0,1667	12
"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	1,5833	0,1667	9,5
"241202"	Doradca finansowy	2,5	0,3333	7,5
"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	2,4167	0,3333	7,25
"332101"	Agent ubezpieczeniowy	1	0,1667	6
"962103"	Dostawca potraw	1,5	0,25	6
"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	2	0,5833	3,4286
"132301"	Kierownik budowy	1	0,3333	3

"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	3	1	3
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	3	1	3
"234201"	Nauczyciel przedszkola	2	0,8333	2,4
"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	1,25	0,5833	2,1429
"334306"	Technik administracji*	5,6667	2,9167	1,9429
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	16,5833	8,8333	1,8774
"711601"	Brukarz	2,1667	1,1667	1,8571
"241306"	Specjalista do spraw finansów	1,6667	0,9167	1,8182
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	1,6667	0,9167	1,8182
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	3,8333	2,8333	1,3529
"514202"	Kosmetyczka	1,75	1,4167	1,2353
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	7,9167	6,5	1,2179
"741103"	Elektryk*	1,0833	0,9167	1,1818
"524404"	Telemarketer	2,75	2,3333	1,1786
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	1,6667	1,4167	1,1765

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 22. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"962902"	Dozorca	2,1667	0,1667	13
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	1	0,0833	12
"712501"	Monter / składacz okien	0,75	0,0833	9
"343301"	Bibliotekarz*	0,5	0,0833	6
"752305"	Pilarz	0,5	0,0833	6
"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,3333	0,0833	4

"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	4,3333	1,0833	4
"412001"	Sekretarka	0,75	0,25	3
"712303"	Tynkarz	0,5	0,1667	3
"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,5833	0,25	2,33
"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,1667	0,0833	2
"712601"	Hydraulik	0,3333	0,1667	2
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,3333	0,1667	2
"821105"	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333	0,1667	2
"334306"	Technik administracji*	1,5833	1,0833	1,46
"523002"	Kasjer handlowy	0,75	0,6667	1,13

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 23. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"523002"	Kasjer handlowy	4,5	4,9167	0,9153
"411004"	Technik prac biurowych*	9,9167	10,75	0,9225
"142001"	Kierownik działu w handlu detalicznym	0,0833	0,0833	1
"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu	0,1667	0,1667	1
"216601"	Grafik komputerowy DTP	0,1667	0,1667	1
"232006"	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	0,0833	0,0833	1
"234104"	Nauczyciel języka angielskiego w szkole podstawowej	0,0833	0,0833	1
"252102"	Analitik baz danych	0,0833	0,0833	1
"311201"	Kosztorysant budowlany	0,1667	0,1667	1
"311908"	Technik akustyk	0,0833	0,0833	1

"313208"	Operator urządzeń oczyszczania ścieków	0,0833	0,0833	1
"321201"	Technik analityki medycznej	0,3333	0,3333	1
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	0,0833	0,0833	1
"422602"	Recepcjonista	1,3333	1,3333	1
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,0833	0,0833	1
"532901"	Pomoc apteczna	0,1667	0,1667	1
"722301"	Frezer	0,25	0,25	1
"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,1667	0,1667	1
"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,0833	0,0833	1
"732201"	Drukarz*	0,0833	0,0833	1
"742102"	Monter - elektronik*	0,0833	0,0833	1
"962902"	Dozorca	1,3333	1,25	1,0667

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzimskim w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,1667	0,1667	1
"311509"	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,0833	0,0833	1
"352203"	Technik telekomunikacji*	0,0833	0,0833	1
"431102"	Fakturzystka	0,0833	0,0833	1
"711301"	Kamieniarz*	0,0833	0,0833	1
"722308"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,0833	0,0833	1
"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,0833	0,0833	1

"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,0833	0,0833	1
"742117"	Serwisant sprzętu komputerowego	0,0833	0,0833	1
"811105"	Operator koparko - ładowarki	0,1667	0,1667	1
"816003"	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	0,0833	0,0833	1

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 2,5$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,8$

Tabela 25. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"522301"	Sprzedawca*	12,0833	69,3333	0,1743
"515303"	Robotnik gospodarczy	6,6667	20,1667	0,3306
"931301"	Robotnik budowlany	11,6667	16,4167	0,7107
"432103"	Magazynier	12,3333	14,6667	0,8409
"911207"	Sprzątaczką biurową	3	10,1667	0,2951
"711202"	Murarz*	1,6667	8,9167	0,1869
"722204"	Ślusarz*	2,3333	8,9167	0,2617
"512001"	Kucharz*	3	8,8333	0,3396
"331403"	Technik ekonomista*	0,3333	8,5833	0,0388
"222101"	Pielęgniarka	1,4167	6,1667	0,2297
"513101"	Kelner*	1,9167	6,1667	0,3108
"263102"	Ekonomista	0,0833	5,75	0,0145

"311502"	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,3333	5,3333	0,0625
"753303"	Szwaczka	0,0833	5	0,0167
"753105"	Krawiec*	1,3333	5	0,2667
"514101"	Fryzjer*	2,1667	5	0,4333
"351203"	Technik informatyk*	0,75	4,8333	0,1552
"932101"	Pakowacz	1,0833	4,5833	0,2364
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1,8333	4,5	0,4074
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,5833	4,1667	0,14
"522305"	Technik handlowiec*	1,8333	4	0,4583
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	1	3,9167	0,2553
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,5	3,8333	0,1304
"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej*	2,5	3,8333	0,6522
"941201"	Pomoc kuchenna	2,3333	3,75	0,6222
"751204"	Piekarz*	0,1667	3,5833	0,0465
"751201"	Cukiernik*	0,1667	3,0833	0,0541
"513202"	Barman	0,6667	2,9167	0,2286
"722314"	Tokarz w metalu	0,3333	2,8333	0,1176
"228301"	Fizjoterapeuta	1	2,75	0,3636

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 26. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzimskim w 2012r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
"522301"	Sprzedawca*	3,5	24,5	0,1429
"515303"	Robotnik gospodarczy	4	11,25	0,3556
"331403"	Technik ekonomista*	0,0833	7,25	0,0115
"931301"	Robotnik budowlany	2,5	6,25	0,4

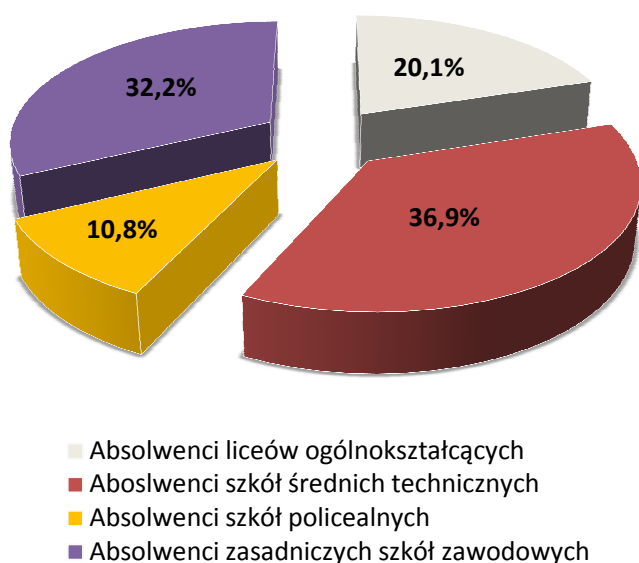
"411004"	Technik prac biurowych*	2,75	5,0833	0,541
"911207"	Sprzątaczką biurową	0,0833	4,25	0,0196
"722204"	Ślusarz*	1,1667	3,9167	0,2979
"932101"	Pakowacz	0,1667	3,5	0,0476
"351203"	Technik informatyk*	0,0833	3,3333	0,025
"432103"	Magazynier	2	3,3333	0,6
"512001"	Kucharz*	0,5	3,25	0,1538
"514101"	Fryzjer*	0,5833	3,25	0,1795
"311504"	Technik mechanik*	0,0833	2,3333	0,0357
"753105"	Krawiec*	0,1667	2,25	0,0741
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	1,3333	2,1667	0,6154
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,5	2	0,25
"751204"	Piekarz*	1,5833	1,8333	0,8636
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,25	1,5833	0,1579
"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,0833	1,5	0,0556
"751201"	Cukiernik*	0,25	1,5	0,1667
"513101"	Kelner*	0,4167	1,5	0,2778
"711202"	Murarz*	1,0833	1,4167	0,7647
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,6667	1,3333	0,5
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,3333	1,25	0,2667
"214106"	Logistyk	0,0833	1,1667	0,0714
"321301"	Technik farmaceutyczny*	0,3333	1,0833	0,3077
"331301"	Księgowy	0,5833	1,0833	0,5385
"722314"	Tokarz w metalu	0,1667	0,9167	0,1818
"524902"	Doradca klienta	0,0833	0,8333	0,1
"228301"	Fizjoterapeuta	0,1667	0,8333	0,2

Źródło: PUP Tychy.

7. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Miasto Tychy

Poniższe zestawienia ukazują jak wyglądała struktura zawodowa absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w 2012 roku oraz jednocześnie prognozują liczbę absolwentów w roku 2013.

Wykres 11. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2012 roku w mieście Tychy

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2012 roku wśród bezrobotnych absolwentów w mieście Tychy największy odsetek stanowili absolwenci szkół średnich technicznych (liceów zawodowych i techników) – prawie 37% (55 osób) oraz zasadniczych szkół zawodowych – 32%. (48 osób). Bezrobotnych absolwentów szkół ogólnokształcących było 20% (30 osób), natomiast 10,8% wszystkich bezrobotnych absolwentów stanowili uczniowie legitymujący się wykształceniem średnim policealnym (16 osób).

Porównując do stanu na koniec 2011 roku warto odnotować wzrost liczby zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (o prawie 6,5%),

przy jednoczesnym spadku zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących (o 5,7%).

Tabela 27. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2012 i 2013

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	w tym	Przewidywani absolwenci w roku 2013	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Nauczyciel języka niemieckiego	11	0	0	8	0
Filolog - filologia obcojęzyczna	34	0	0	35	0
Technik geodeta*	0	0	0	0	0
Technik budownictwa*	42	3	3	52	7,1429
Technik elektryk*	18	5	5	0	27,7778
Technik elektronik*	25	3	3	28	12
Technik mechanik*	9	0	0	13	0
Technik pojazdów samochodowych*	48	7	7	34	14,5833
Technik górnictwa podziemnego*	37	0	0	22	0
Technik architektury krajobrazu*	30	3	3	32	10
Technik technologii żywności*	0	0	0	7	0
Operator systemów sterylizacji artykułów sanitarnych, sprzętu i aparatów medycznych	0	0	0	11	0
Technik farmaceutyczny*	40	0	0	45	0
Technik dentystyczny*	0	0	0	0	0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	28	2	2	24	7,1429
Biomasażysta	10	0	0	33	0
Asystentka stomatologiczna*	11	0	0	14	0
Higienistka stomatologiczna*	13	0	0	12	0
Technik masażysta*	6	0	0	7	0
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	41	1	1	62	2,439
Technik ochrony środowiska*	24	4	4	21	16,6667
Ratownik medyczny*	8	0	0	6	0
Technik ekonomista*	27	1	1	40	3,7037
Technik eksploatacji portów i terminali*	0	0	0	0	0
Technik logistik*	79	4	4	121	5,0633
Technik spedytor*	10	0	0	0	0
Technik organizacji reklamy*	17	2	2	11	11,7647
Technik administracji*	46	7	7	71	15,2174
Opiekun osoby starszej*	0	0	0	0	0

Florysta*	11	0	0	109	0
Technik organizacji usług gastronomicznych*	10	1	1	13	10
Technik teleinformatyk*	0	0	0	30	0
Technik informatyk*	64	12	12	89	18,75
Technik prac biurowych*	14	0	0	10	0
Technik usług pocztowych i finansowych*	0	0	0	10	0
Technik obsługi turystycznej*	11	2	2	11	18,1818
Technik hotelarstwa*	74	0	0	61	0
Technik rachunkowości*	17	0	0	39	0
Kucharz*	19	1	1	23	5,2632
Kelner*	9	2	2	0	22,2222
Technik usług fryzjerskich*	0	0	0	0	0
Technik usług kosmetycznych*	43	7	7	83	16,2791
Technik handlowiec*	23	4	4	10	17,3913
Opiekun medyczny*	21	0	0	54	0
Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0	0
Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	4	0	0	12	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	767	30	30	987	3,9113
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Fotograf*	2	0	0	1	0
Kucharz*	0	0	0	0	0
Kucharz małej gastronomii*	33	11	11	46	33,3333
Fryzjer*	34	7	7	36	20,5882
Sprzedawca*	15	5	5	22	33,3333
Monter konstrukcji budowlanych*	0	0	0	0	0
Murarz*	9	0	0	0	0
Monter izolacji budowlanych*	0	0	0	0	0
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	8	4	4	0	50
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0	0	0	16	0
Malarz - tapeciarz*	3	1	1	5	33,3333
Lakiernik*	8	3	3	7	37,5
Kominiarz*	0	0	0	1	0
Blacharz samochodowy*	0	0	0	0	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	32	8	8	23	25
Elektryk*	25	7	7	20	28
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	17	2	2	14	11,7647
Cukiernik*	1	0	0	3	0
Piekarz*	1	0	0	0	0
Stolarz*	1	0	0	0	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodach: technik informatyk (17% wszystkich absolwentów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym); technik usług kosmetycznych (10%) oraz technik administracji (10%).

Na koniec 2012r. 27% wszystkich absolwentów kończących szkołę w zawodzie technik elektryk, było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. 22% absolwentów kierunku – kelner oraz 18% wszystkich absolwentów kończących szkołę w zawodach: technik informatyk i technik obsługi turystycznej. Znacząco to, iż odpowiednio; na 18 absolwentów kierunku technik elektryk, 5 osób figurowało w ewidencji PUP Tychy, na 9 absolwentów kierunku kelner, zarejestrowane były 2 osoby, a na 23 absolwentów kierunku technik handlowiec – w grudniu 2013 – zarejestrowane były 4 osoby.

Wśród absolwentów o wykształceniu zasadniczym zawodowym (tabela 27) największą liczbę bezrobotnych stanowili kucharze małej gastronomii (23% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych) i mechanicy pojazdów samochodowych (17%). Jednak największe bezrobocie wśród absolwentów w 2012r. (oprócz zawodu kucharz małej gastronomii) generowały takie kierunki kształcenia jak: monter instalacji i urządzeń sanitarnych (co drugi absolwent był zarejestrowany na koniec 2012r). oraz sprzedawca – 33% i lakiernik (37% bezrobotnych absolwentów).

Warto podkreślić, iż szkoły zasadnicze zawodowe w dalszym ciągu kształcą stosunkowo mniej młodzieży aniżeli szkoły policealne, średnie zawodowe i średnie ogólnokształcące.

Opierając się na informacjach dotyczących przewidywanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, możemy zauważyć, iż osób uczących się w liceach ogólnokształcących i szkołach średnich zawodowych jest zdecydowanie najwięcej (odpowiednio 40% i 52% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2013 roku). Dla porównania natomiast tylko 8% absolwentów w 2013 będą stanowić osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Oprócz absolwentów szkół policealnych, średnich zawodowych, liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczych zawodowych; w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach figurują również absolwenci szkół wyższych.

Na koniec 2012 roku zarejestrowanych w PUP Tychy było 173 absolwentów szkół wyższych (145 w 2012 roku). Z czego największy odsetek stanowili absolwenci Uniwersytetu Śląskiego (16% wszystkich absolwentów szkół wyższych) i Politechniki Śląskiej (16%). Na drugim miejscu spośród osób zarejestrowanych byli absolwenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (11%). 7% (podobnie jak w roku ubiegłym) wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych stanowili natomiast byli studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach (WSZiNS).

Wśród bezrobotnych absolwentów tyskiej uczelni w 2012 roku największy odsetek stanowili byli studenci kierunku pedagogika (nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym) – 58%, następnie: administracji (26%), zarządzania i socjologii (po 8%) zarejestrowanych studentów WSZiNS).

Dla porównania w 2011 podział ten wyglądał następująco: administracja (40%), zarządzanie i marketing (40%) i socjologia (20%).

Szczegółowe dane dotyczące absolwentów WSZiNS w latach 2011-2012 znajdują się w tabeli nr 28.

Tabela 28. Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w 2011 i 2012 r.

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	W tym	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2011 roku				
Specjalista do spraw marketingu i handlu	59	4	4	6,8

Socjolog	43	2	2	4,7
Specjalista administracji publicznej	154	4	4	2,6
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2012 roku				
Nauczyciel przedszkola	35	7	7	20,0
Socjolog	31	1	1	3,2
Specjalista administracji publicznej	97	3	3	3,1
Specjalista do spraw marketingu i handlu	31	1	1	3,2

Źródło: PUP Tychy, GUS

20% absolwentów kierunku nauczania początkowego z wychowaniem przedszkolnym (nauczyciel przedszkola), oraz 3% absolwentów kierunków socjologia, administracja i zarządzania zarejestrowanych było jako osoby bezrobotne na koniec 2012 roku. Szczególnie widocznym jest generowanie bezrobocia wśród byłych studentów pedagogiki – 7 osób na 35 wszystkich kończących ten kierunek widniało w ewidencji PUP Tychy na koniec 2012r.

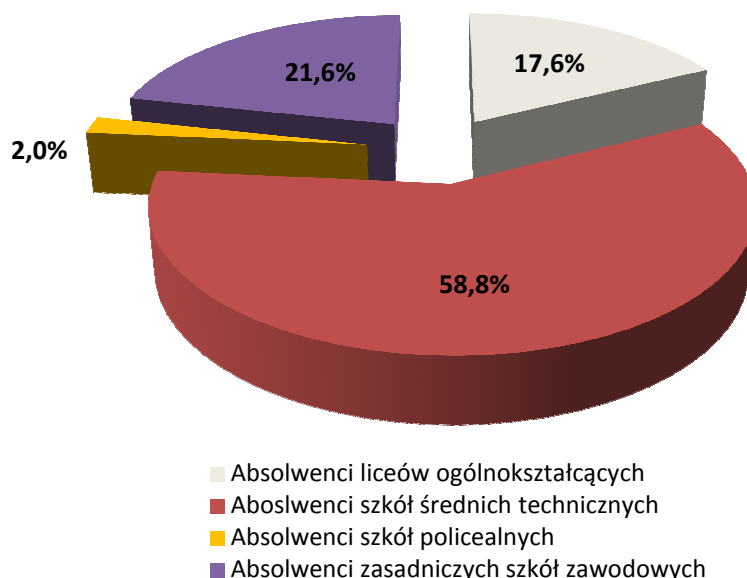
Tabela 29. Struktura kierunków studentów WSZiNS w Tychach w 2013r.

Studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach w 2013 roku		
Nazwa kierunku	Liczba studiujących	%
Zarządzanie	127	28,2
Bezpieczeństwo wewnętrzne	17	3,8
Administracja	184	40,9
Pedagogika (nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym)	122	27,1
SUMA	450	100

Źródło: GUS

8. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Powiat bieruńsko - lędziński

Wykres 12. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2012 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2012 roku wśród bezrobotnych absolwentów w powiecie bieruńsko - lędzińskim największy odsetek stanowili byli uczniowie szkół średnich technicznych (58,8% wszystkich absolwentów) oraz szkół zasadniczych zawodowych (21,6%) Zarejestrowanych absolwentów średnich ogólnokształcących było natomiast 17,6%.

W porównaniu do 2011 roku zmiana nastąpiła wśród absolwentów wszystkich szkół. Największa jednak dotyczyła bezrobotnych absolwentów szkół średnich zawodowych i średnich ogólnokształcących. W przypadku bezrobotnych absolwentów posiadających wykształcenie średnie zawodowe odnotowano spadek w przeciągu roku o 9,8%, natomiast w przypadku osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym wystąpił wzrost o 9%.

Wśród absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych największą grupę stanowiły osoby o zawodzie górnik eksploatacji podziemnej* (30% wszystkich absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym) i technik górnictwa podziemnego (27%) oraz technik logistyk (13%).

Wśród wszystkich absolwentów zarejestrowanych największy odsetek stanowiły osoby z zawodem technik logistyk (29% ogółu wszystkich bezrobotnych absolwentów ze szkół średnich zawodowych i policealnych) i technik informatyk (również 29%). Natomiast największe bezrobocie generowały takie kierunki jak: technik ekonomista (co trzeci absolwent był zarejestrowany na koniec 2012r.) i technik elektronik (25% wszystkich absolwentów było zarejestrowanych na koniec 2013r.) Na kolejnym miejscu pod względem bezrobocia absolwentów znalazły się zawody: technik informatyk i technik logistyk.

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawia się z bezrobociem wśród absolwentów szkół kształcących jako technik górnictwa podziemnego i górnik eksploatacji podziemnej. Przypomnijmy, iż co trzeci absolwent szkół policealnych i średnich technicznych w powiecie bieruńsko – lędzińskim kończył ww. kierunki. Pomimo tego w rejestrze PUP Tychy na koniec 2012 roku odnotowano tylko jednego zarejestrowanego absolwenta w zawodzie technika górnictwa podziemnego. Podobnie sytuacja kształtowała się w 2010 i 2011 roku.

Największą liczbę bezrobotnych wśród absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły osoby o zawodach: kucharz małej gastronomii (45% wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych) i sprzedawca (18%). Również te zawody wraz z zawodem ślusarza generują największe bezrobocie.

50% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku kucharz małej gastronomii było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2012 roku. 100% wszystkich absolwentów (1 osoba) kierunku murarz było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2012 roku oraz 33% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku ślusarz i 22% wszystkich absolwentów kierunku – sprzedawca, również figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w końcu 2012 roku. Dokładniej przedstawia to tabela 30.

Tabela 30. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2012 i 2013

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestro wani w PUP w końcu roku 2012	w tym	Przewidyw ani absolwenci w roku 2013	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik elektryk*	8	1	1	36	12,5
Technik elektronik*	16	4	4	12	25
Technik mechanik*	24	2	2	28	8,3333
Technik górnictwa podziemnego*	126	1	1	148	0,7937
Technik ekonomista*	13	4	4	30	30,7692
Technik logistik*	55	9	9	49	16,3636
Technik informatyk*	49	9	9	27	18,3673
Technik handlowiec*	11	1	1	4	9,0909
Górnik eksploatacji podziemnej*	128	0	0	0	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	165	9	9	207	5,4545
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Fotograf*	7	0	0	0	0
Kucharz*	0	0	0	0	0
Kucharz małej gastronomii*	10	5	5	9	50
Fryzjer*	7	1	1	5	14,2857
Sprzedawca*	9	2	2	2	22,2222
Ogrodnik*	0	0	0	1	0
Murarz*	1	1	1	0	100
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	1	0	0	0	0
Lakiernik*	4	0	0	1	0
Blacharz samochodowy*	3	0	0	4	0
Ślusarz*	3	1	1	0	33,3333
Operator obrabiarek skrawających*	0	0	0	1	0
Mechanik pojazdów samochodowych*	10	1	1	12	10
Elektryk*	8	0	0	0	0
Elektromechanik*	1	0	0	4	0
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0	0	0	0	0
Monter - elektronik*	1	0	0	0	0
Cukiernik*	0	0	0	5	0
Piekarz*	2	0	0	3	0
Stolarz*	1	0	0	0	0
Górnik eksploatacji podziemnej*	56	0	0	75	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Biorąc pod uwagę przewidywanych absolwentów w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2013 roku możemy zauważyć, iż osób uczących się w szkołach policealnych, technikach i liceach zawodowych jest w dalszym ciągu najwięcej (50% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2013r. – spadek o 6% w stosunku do roku 2012r.). 32% absolwentów w 2013 (28% w 2012) stanowić będą osoby kształcące się w liceach ogólnokształcących, najmniej natomiast będzie absolwentów szkół zasadniczych zawodowych - 18% wszystkich przewidywalnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2013 roku.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➔ Nastąpił wzrost poziomu bezrobocia dla miasta Tychy o 1,1% w porównaniu do grudnia 2011r.

➔ Nastąpił wzrost poziomu bezrobocia dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego o 1,0% w porównaniu do grudnia 2011r.

➔ W mieście Tychy największy wzrost poziomu bezrobocia zaobserwowano wśród osób między 55 a 59 rokiem życia (wzrost o 1,8% w porównaniu do stanu na koniec 2011r.).

➔ W powiecie bieruńsko - lędzińskim największy wzrost poziomu bezrobocia zaobserwowano wśród osób między 18 a 24 rokiem życia (wzrost o 2% w porównaniu do stanu na koniec 2011r.).

➔ Prawie co drugi bezrobotny (49%) zarejestrowany w PUP Tychy na koniec grudnia 2012r. legitymował się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym.

➔ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W 2012r. wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 78% (86% w grudniu 2011r.) stanowiły zawody nadwyżkowe, a 19% zawody deficytowe (11% w grudniu 2011r.).

➔ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- Pracowników ochrony fizycznej I stopnia
- Opiekunów osoby starszej
- Operatorów wtryskarki
- Kurierów

- Monterów instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody
- Elektromonterów maszyn elektrycznych i instalacji elektrycznych
- Pracowników ochrony fizycznej bez licencji
- Doradców finansowych
- Agentów ubezpieczeniowych
- Kierowców operatorów wózków jezdniowych

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- Sprzedawców*
- Robotników gospodarczych
- Robotników budowlanych
- Sprzątaczkę biurowe
- Murarzy*
- Ślusarzy*
- Kucharzy
- Fryzjerów*
- Techników ekonomistów*
- Techników informatyków*
- Mechaników pojazdów samochodowych
- Kucharzy małej gastronomii*

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. Stały wysoki poziom wskaźnika feminizacji. Na koniec grudnia 2012r. biorąc pod uwagę kryterium płci, dominują kobiety, które stanowią 58% ogółu bezrobotnych.
2. Relatywnie niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek takich osób wynosi 49%).

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy w dalszym ciągu wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ W dalszym ciągu zauważalny brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna liczba zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak: ślusarz, krawiec, kucharz, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia oraz nieświadomego wyboru kierunku kształcenia.

➡ Spadek ilości składanych dla miasta Tychy ofert pracy w przeciągu roku o 766 ofert (16,8 %). Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dotyczące zawodów: kierowca operator wózków jezdniowych, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, magazynier, sprzedawca, robotnik budowlany.

➡ Wzrost liczby składanych dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego ofert pracy przeciągu roku o 188 ofert (29,1 %). Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak: pracownicy przy pracach prostych, kierowca operator wózków jezdniowych, robotnik gospodarczy, sprzedawca*.

➡ Absolwenci z wykształceniem średnim zawodowym (36,9%) i zasadniczym zawodowym (32,2%) stanowią najliczniejszą grupę wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku w mieście Tychy.

➡ Absolwenci z wykształceniem średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym (łącznie 80,4%) stanowią najliczniejszą grupę wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2012 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

➡ Wzrost w przeciągu roku w mieście Tychy liczby zarejestrowanych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych o 6,5%, przy jednoczesnym spadku liczby zarejestrowanych absolwentów szkół średnich ogólnokształcących (o 5,7%).

➡ Wzrost w przeciągu roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim liczby zarejestrowanych absolwentów liceów ogólnokształcących o 9%, przy jednoczesnym spadku liczby zarejestrowanych absolwentów szkół średnich zawodowych (o 9,8%).

➡ Pomimo relatywnego wzrostu liczby zarejestrowanych osób z wykształceniem średnim zawodowym lub zasadniczym zawodowym, w dalszym ciągu obserwuje się szybką absorpcję przez lokalny rynek pracy absolwentów niektórych kierunków technicznych i zawodowych. Za przykład może świadczyć to, iż tylko jeden z absolwentów kierunku technik górnictwa podziemnego i górnik eksploatacji podziemnej (łącznie 347 osób ukończyło ww. kierunki) zarejestrowany był na koniec 2012r.

➡ W 2012 roku najwyższe bezrobocie wśród absolwentów w mieście Tychy generowały następujące kierunki nauczania:

- Technik elektryk*
- Technik pojazdów samochodowych*
- Technik ochrony środowiska*
- Technik administracji*
- Technik informatyk*
- Technik obsługi turystycznej*
- Technik handlowiec*
- Kucharz małej gastronomii*
- Fryzjer*
- Sprzedawca*
- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*
- Malarz – tapeciarz*
- Lakiernik*

➡ W 2012 roku najwyższe bezrobocie wśród absolwentów w powiecie bieruńsko-lędzińskim generowały następujące kierunki nauczania:

- Technik elektronik*
- Technik ekonomista*
- Technik logistyk*
- Technik informatyk*

- Kucharz małej gastronomii*
- Ślusarz*
- Sprzedawca*
- Murarz*

☞ Kluczową kwestią związaną z bezrobociem wśród absolwentów kierunków technicznych i zawodowych jest niedopasowanie kierunku nauczania do predyspozycji i zainteresowań zawodowych danej osoby, innymi słowy kierunek ten jest wybierany mało świadomie (wpływ grupy rówieśniczej, rodziców, znajomych). Konsekwencją tego już po ukończonej szkole jest niechęć do podjęcia zatrudnienia na stanowisku związanym z zawodem wyuczonym lub też nieprzystąpienie do egzaminu zawodowego.

☞ Wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów (również absolwentów szkół spoza miasta Tychy i powiatu bieruńsko-lędzińskiego) w 2012 największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe – 173 osoby tj. 43% oraz wykształcenie średnie (w tym ogólnokształcące i średnie zawodowe) – 143 osoby, tj. 35%.

☞ Biorąc pod uwagę niedopasowanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych do posiadanego zawodu wyuczonego, potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy, między innymi pod kątem działań zwiększających świadomy wybór zawodu wśród uczniów szkół gimnazjalnych.